

Μεγάλη Τεσσαρακοστή

Ένα πνευματικό ταξίδι
πρὸς τὸ **Τέλος** τοῦ **παλαιοῦ**
καὶ τὴν **Ἀρχή** τοῦ **νέου**

■ Χαρούμενο Προοίμιο τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος

Τὸ Σάββατο τοῦ Λαζάρου* **«Ἐγὼ εἰμι ἡ Ἀνάστασις καὶ ἡ Ζωή»**

Τὸ Σάββατο τοῦ Λαζάρου κατέχει ξεχωριστὴ θέση, στὸ Λειτουργικὸ Ἡμερολόγιο. Δὲν ἀνήκει στὶς σαράντα ἡμέρες τῆς Μετανοίας τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, οὔτε καὶ στὶς ὀδυνηρὲς ἡμέρες τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, αὐτὲς ποὺ ἀρχίζουν ἀπὸ τὴν Μεγάλῃ Δευτέρα καὶ τελειώνουν τὴν Μεγάλῃ Παρασκευῇ.

Μαζὶ μὲ τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων συνθέτουν ἓνα σύντομο χαρούμενο *πρελούδιο* [προοίμιο, προανάκρουσμα] τῶν γεμάτων πόνο ἡμερῶν ποὺ ἀκολουθοῦν.

Δύο σημαντικὰ περιστατικὰ συνδέονται μὲ τὴν Βηθανία: ἐκεῖ ἀνέστησε τὸν Λάζαρο καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ξεκίνησε ὁ Ἰησοῦς τὴν πορεία καὶ ἀνοδό Του πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα.

Τοιχογραφία.
Ἰερὸ Ἰησοῦσῃρι
Ἁγίου Χριστοφῶρου,
Θέρμου Αἰτωλίας (1999).

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου εἶναι ἓνα γεγονός ποῦ, ὅπως θὰ δοῦμε, ἔχει ἐξαιρετικὰ μεγάλη σημασία.

Συνδέεται μυστηριωδῶς μὲ τὴν Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου μας καὶ παίζει, ὡς πρὸς Αὐτήν, τὸν ρόλο μιᾶς *ἐμπρακτῆς προφητείας*.

Θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε, ὅτι ὁ Λάζαρος μᾶς παρουσιάζεται στὸ κατώφλι τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδας ἀναστημένος, ὡς *προάγγελος* τῆς *νίκης τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τοῦ θανάτου*, ὅπως ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος, παραμονὲς τῶν Θεοφανίων, προανήγγειλε τὸν Ἐπιφανέντα Χριστό.

Πέρα όμως από τον πρωταρχικό αυτό χαρακτήρα της, η Ανάσταση του Λαζάρου έχει και κάποιες δευτερεύουσες πτυχές, τις οποίες είναι χρήσιμο να εξετάσουμε.

* * *

Ἡ Ανάσταση τοῦ Λαζάρου ἀναγγέλλει τὴν ἀνάσταση τῶν νεκρῶν, ἡ ὁποία ἐρχεται ὡς συνέπεια τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου:

Ὁ Τάφος τοῦ Ἁγίου Λαζάρου.
Βιθυνία.

• «Λάζαρον τεθνεῶτα τετραήμερον ἀνέστησας ἐξ Ἄδου, Χριστέ, πρὸ τοῦ Σοῦ θανάτου διασεῖσας τοῦ θανάτου τὸ κράτος καὶ δι' ἐνὸς προσφιλοῦς τὴν πάντων ἀνθρώπων προμηνύων ἐκ φθορᾶς ἐλευθερίαν».

Τὸ Σάββατο τοῦ Λαζάρου εἶναι, κατὰ κάποιον τρόπο, ἡ ἑορτὴ ὅλων τῶν νεκρῶν. Μᾶς δίνει τὴν εὐκαιρία νὰ ἐπιβεβαιώσουμε καὶ νὰ συγκεκριμενοποιήσουμε τὴν πίστη μας στὴν Ἀνάσταση.

Ὁ Κύριός μας, τονώνοντας τὸ ἠθικὸ τῆς Μάρθας, μᾶς δίνει σχετικὰ μὲ τοὺς κεκοιμημένους μας μία πολύτιμη διδασκαλία.

Εἶπε στὴν Μάρθα: «Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου». Ἡ Μάρθα ἀπάντησε: «Γνωρίζω, ὅτι ὁ ἀδελφός μου θὰ ἀναστηθεῖ κατὰ τὴν γενικὴ ἀνάσταση τῆς ἐσχάτης ἡμέρας». Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνταπάντησε: «Ἐγὼ εἰμι ἡ Ἀνάστασις καὶ ἡ Ζωή».

Ἡ πίστη τῆς Μάρθας ἦταν ἀνεπαρκῆς σὲ δύο σημεῖα.

• Προέβαλε στὸ μέλλον, καὶ μόνο στὸ μέλλον, τὴν ἀνάσταση τοῦ ἀδελφοῦ της· καί, δεύτερον, • δὲν ἀντιλαμβάνοταν τὴν ἀνάσταση αὐτὴ παρὰ μόνο σὲ σχέση με ἓναν γενικὸ νόμο.

Ὁ Ἰησοῦς ὅμως τῆς δείχνει, ὅτι ἡ ἀνάσταση εἶναι ἓνα γεγονός ἥδη παρόν, ἐπειδὴ Αὐτὸς δὲν προξενεῖ ἀπλῶς, ἀλλὰ εἶναι ἡ Ἀνάσταση καὶ ἡ Ζωή. Οἱ κεκοιμημένοι μας ζοῦν διὰ καὶ ἐν Χριστῷ. Ἡ ζωὴ τους συνδέεται μὲ τὴν προσωπικὴ Παρουσία τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐκδηλώνεται ἐν Αὐτῇ.

Ἐὰν θελήσουμε νὰ ἐνωθοῦμε πνευματικὰ μὲ ἓναν κεκοιμημένο ἀδελφό μας ποὺ ἀγαπούσαμε πολὺ, δὲν θὰ προσπαθήσουμε νὰ τὸν ζωντανεύσουμε στὴν φαντασία μας, ἀλλὰ θὰ ἐρθοῦμε σὲ ἐπικοινωνία μὲ τὸν Ἰησοῦ καὶ ἐν Αὐτῷ θὰ τὸν βροῦμε.

* * *

Ἡ Ανάσταση τοῦ Λαζάρου εἶναι μιὰ θαυμάσια ἐπεξηγήση τοῦ Χριστολογικοῦ Δόγματος.

Μᾶς δείχνει τὸ πῶς, στὸ Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ, ἡ θεία καὶ ἡ ἀνθρώπινη φύση ἐνώνονται χωρὶς νὰ συγχέονται: «Ἀνάστασις καὶ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων ὑπάρχων, Χριστέ, ἐν τῷ μνήματι Λαζάρου ἐπέστης, πιστοῦμενος ἡμῖν τὰς δύο οὐσίας σου...».

Τοιχογραφία.
Ἱερὸς Ναὸς Παναγίας τῆς Ἀσίνου,
Κύπρος (1105-1106).

Ἄφ' ἑνός, στὸν Ἰησοῦ ὁ ἄνθρωπος
μπορεῖ νὰ λυγίσει μπροστὰ στὴν συγκί-
νηση καὶ νὰ θλιβεῖ γιὰ τὴν ἀπώλεια ἐνὸς
φίλου: «**Ἐ**δάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. **Ἔ**λεγον
δὲ οἱ Ἰουδαῖοι, ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν».

Ἄφ' ἐτέρου, ὁ Θεός, ἐν Χριστῷ, μπο-
ρεῖ νὰ διατάξει τὸν θάνατο ὡς ἔχων ἐ-
ξουσία: «**Φ**ωνὴ μεγάλη ἐκραύγασε· Λά-
ζαρε, δεῦρο ἔξω. **Κ**αὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνη-
κώς...».

* * *

Τέλος, ἡ Ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου παρακινεῖ τὸν ἁμαρτωλὸ νὰ ἐλπί-
ζει ὅτι, ἀκόμη κι' ἂν εἶναι *πνευματικὰ νεκρός*, μπορεῖ νὰ ζαναζήσει:

«**Κ**ἀμέ, φιλόνηρωπε, νεκρὸν τοῖς πάθεσιν, ὡς συμπαθῆς ἐξανάστη-
σον, δέομαι». **Εἶ**ναι κάποιες φορὲς ποὺ μιὰ τέτοια *πνευματικὴ ἀνάστασις*
φαίνεται ἐξίσου ἀδύνατη, ὅπως καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου: «**Κ**ύριε,
ἤδη ὄζει, τεταρταῖος γάρ ἐστι».

Ἦλα ὅμως εἶναι δυνατὰ γιὰ τὸν Ἰησοῦ: ἀπὸ τὸ νὰ μεταστρέφει τὸν
πρὸ σκληρόκαρδο ἁμαρτωλὸ μέχρι νὰ ἀναστήσει ἓνα νεκρό: «**Ἀ**λέγει ὁ
Ἰησοῦς, ἄρατε τὸν λίθον...».

* * *

Νὰ λοιπὸν τι θὰ μάθουμε, ἂν πᾶμε τὸ Σάββατο αὐτὸ στὴν Βηθανία,
στὸν τάφο τοῦ Λαζάρου.

Ἐμεῖς ὅμως δὲν θέλουμε νὰ συναντήσουμε τὸν Λάζαρο. **Θ**έλουμε
νὰ συναντήσουμε στὴν Βηθανία τὸν Ἰησοῦ καὶ νὰ ξεκινήσουμε μαζί
Του τὴν ἐφετινὴ Μεγάλῃ Ἑβδομάδα. **Μ**ᾶς προσκαλεῖ ὁ Ἰδιος καὶ μᾶς
περιμένει.

Ἡ Μάρθα ἤρθε κρυφὰ νὰ πεῖ στὴν ἀδελφὴ της: «**Ὁ** Διδάσκαλος πά-
ρεστι καὶ φωνεῖ σοι». **Κ**αὶ ἡ Μαρία «ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται ταχὺ καὶ
ἔρχεται πρὸς Αὐτόν».

Ὁ Κύριος μὲ καλεῖ. **Θ**έλει κατὰ τὶς ἡμέρες τοῦ Πάθους Του νὰ μὴν
Τὸν ἐγκαταλείψω. **Θ**έλει, αὐτὲς ἀκριβῶς τὶς ἡμέρες, νὰ ἀποκαλυφθεῖ σὲ
μένα –ποὺ μπορεῖ ἤδη νὰ «ὄζω»– μ' ἓναν τρόπο καινούργιο καὶ ὑπέρο-
χο. **Κ**ύριε, ἔρχομαι!...

□

(*) Lev Gillet, ἐνὸς Μοναχοῦ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, Πασχαλινὴ κατάνυξις,
σελ, 51-55, ἐκδόσεις «Ἀκρίτας», 1η ἐκδοσις, Ἀθήνα, 2009. • Ἐπιμέλ. ἡμετ.